

ЛЕНИНСКЭЙ ВАХТАБА

Киһини үөрдэр сыыппаралар

Механизатор, производитель

Былааннарын аһардылар

H. БУТОВЕВ.

П. ВАСИЛЬЕВ,
кыргызбаар учууртаа, пенсионер.

СНИМOKKA: Ф. Ф. Слeп
пoo бултуу бapaaрмь турар.

Төрдүс балабаһа — аабааччылар сүрук-
тара.

С. СМОЛЬСКАЯ фотота.
ОСТА фотокронштейн.

ЮБИЛЕЙЫ КӨРСӨ

В. И. Ленин төрөөбүтө 100 сыла туолуутугар ааан «Нью Эйдж» деген нидеэл аксын тахсар Индия хаймата байгетин страничаларыгар аап дойдун үлөөн интиллаэччиларын улуу сирдыте В. И. Ленин туһунан ыстатыйалар сөрняларын бачэт-тээниин садалаата. «Уопсай инциональнай быраазымныктар-тын» деген тобо анжынан Индия араас штаттарыттан Ленинскэй юбилейга анааллаах араас ды-баллар тустарынан интионерил-лар бачэттөөлөр. Угус штат-тарга хайм-үйө жикитири, кино-фестиваллар ыстылынылар, фотобыстынналар алжынын-

лар.

Ардааны Венгалия правитель-ства муус устарга штат үрдүн-нан Ленинскэй нидеелени мытар туһунан быһаарым алжына.

«Ленин—революционер» итин-пи девизинэн Ардан Берлин Биэр сомого социалистическай партиатынан терилибит темати-ческай бачээр ыстылынта. Бач-эргө В. И. Ленин айымныла-рыттан быһа тирдэмдар, Совет-скай Союз уонна немец проле-тарская суруйлааччылары кхо-боккоро аздымынылар, сир-динне анааллаах ырмалар ма-лантылар.

СССР

Даталар, событиелар

22 syllabыта (олунньу 20-25 нуньнэс 1948 сыл) Чехословакия Үлэһиттэс респонция государстваны утары ангарскэ сорунмут перазоретун технuttара. Ити Нарыд демократия кыабыт куньны элэзэе.

КОММУНИСТАР КРИТИЧЕСКЭЙ ЭТИЙЛЭРЭ

Мингайгы сүхүөх партийнай төрүктөлөргө аясныт сымл бүтөннө айдырытар буолуоталаан ааспыт. Очуотуур-быыбардыыр мууннаахтар урдүн таһыккаахтат, төрөһиниэктин бардылар. Ити мууннаахтар учуокка турар коммунистар 91,3 бырыһаандар сырыттылар уонна 6,6 бырыһааннара тыл өтүлөр. Бары партийнай төрүктөлөр бюородарын уонна секретардарын үлэлэрэ ортокон сымаланина. Коммунистар партийнай төрүктөлөр мыһыһыт үлэлэрин кыэтичт ирмтэй кэпсэттилар уонна үтүс кри тивиссэй этикэлэри оһордулар.

Коммунистлар сжорбуг критика-миснаи откилэриги сүргү хайма-кавыи иштэти кылгастык билес-ниинириэзга барышлар. Тыва ка-наайыстыбатын болпуруошугар бастарга турал, сүөгү инстинкти барыккай үлээриги механизация-лаадым калган инстинктгөр элбэ-этиги орошудууна. Канаайысты-билер болжэриги нүүстөркиза ко-сүгү механизациялаадымгы ым-пактары, «Сельхозтехника» одо-хониста, бу үлэни бытааныла-кыстаа элбэлини.

Калинин аатынын колхозко уюшпа Субурууский аатынан соо ховка кидиталнай тутуу олуо бгытанын мыймаларын сытын критикада тартылар. Калинин аатынын колхозко Деринг маа бгытанды, почта дгытанын хасты да сыл тутуулар да бгытанын да дагы хакан бгыт роллора бгытанды, Уут бгытанды тутуу Ленин аатынан колхоз уюшпа соокоо сытын ахын бгытанды рин талорботтор.

Оройбуурага тийм хайналымтай битүү специалистара багтан оршум, наука сүтнүүлээрнэ пропарндаалахынг уонна олохонг илгээрнэг оруоллара билгитин дараан нахичах. Сорох специлистар киндикативата суох, бэйлэрин тустат обоннестаригар эппиэттээбэттин үхэлчиллэр. Ити түмүгэр, колотур, ышары олохонгостойг саркахаарнэ торийнэг, племеннэй үлэни мнатыга бодон итэстэр салданан тахаллар. Колхостарга уонна союзкоа экономическай үлэ турута билгити кордобулгэ марадынан эппиэттээбэт. Арылах ороскуетунан албох биродууксуулаи оросон таһарымага, алдан-суоттаан барыстаахын үлэ-лөөннэгэ сентоох кыһааппы ууруллубат. Карл Маркс аатына колхоз кэллн түөрт сым устата туорахтаах кул-туралартан бир гектартаах 2,4 центнер эрэ үүнүүнү көмүйдэ. Союзко сым албай көртүүнүр сэмэттин атыылаһан мһар. Маһаха аһаллах эһенну түрүйбөх, үүнүүнү көрүүнү-исүүнүн олохтообот, ол кини исэти сэмэттин да сһра үүнүүнү мһбэт.

Техника күүнү тууанымы, кини өгөрөн тааарыгын үрдүгү баар илгөстөр быгалинын туоратмаллар, Элбэх автомашина, урактор араас бирчичинэион сылы бына дараны үлөтөтүбүтүлгөтөрө үтүс. Техниканы кыра таарастаах өбөтөр кууулах да суурүү тааарыллар. Хаһаансымбаларга механика-торшай калдрар тийбөтөр, Отон бийр калдрар ортолоругер тейиан, иитер-өддөтөр үлө мөд-

төхгүн ымталлар. Трактористлар, шофердар, мастерской үлэһиттэрин үксүлөрү политическай үөрэҕин, араас массабай курулуоктарынан хабаллыбаттар. Оттон сорох механикатордар от-түлэригитин арыталааһын, үлэ-эһиэгэ суох сыһыаннаһын та-наарыллар. Маныаха тустаах буруйдаахтары дьүүлээһин, сон-тоох эһиһиэхэ тартым олус сэд-дэх.

Нәһилләнең эки олак-дыһах
еттүнән халчтыйар төрилтэләр

ПАРТИЙНОЙ
СЛАВЫ

үлэлэригтер үгүс итгэстөр баал-
лар. Оройуоннаары электростан-
ция (начальник А. В. Гоголев)
уотунан хаччыһыма бастар
мөтөк туруктаах. Оройуон
үгүс боһуолэригтер баанымын-
тар кууааныгы үлэллилэр, со-
рох сирдэриг олох да суонтар.

Максимада сүбүк партиянай
тэрлэлээр бюрократын уонна се-
кретардарын үлээритер баар
итээлэстөрүгө үгүс критическы
өтүннэр оһоһулуннулар. Райпо-
требсоюзтаады, Волгогостоогу,
Хоптотоогу, Сылагинаады уон-
на Карл Маркс аатынан колхоз-
таады партиянай тэрлэлээр
каасты да сыл устата бирдик
да иһинин үүмүстэннэр. Ордун
комсомолтан партияга үүгүү
ситэтэ суох. Сорох сирдэргэ ком-
мунистар активностарын үрдэ-
тинэ үөс ситэтэ суох ыттылар.
Партиянай муһаактары көтү-
төр, дууһалыһалар бонтуруо-
тарга ыттыбат, тыл эппэт ком-
мунистар өмнө бапллар.

Бары партийнай термистелерге агитационнай-массабай үлэ, кэрдөрөн агитацияны төрүһүн, лекционнай пропаганда утумнаахтын ынталлыбаттарын өри-

тикаландылар. Өзлөк көптөгөн кызуулар үлөлөрүн уюкка комсомольский полктуурада тарийин иттерестерге ыштылыны. Үгүс скрдаге полкитформатордар, агитатордар аланан барап туок да үлөк ыштыктыр. Бу турунан Болжотоогу. Хонжотоогу, Кара Марк аатынан колхозтагы партиянын тарийнелер коммунистар септоок көптөгөнни аюогулар.

Туслууну контуруоллааһынта билигин да үлэ итэҕэстик ыһтыллар. Партийнай төрүтэтөлөр үчүгэй ис хоһоонноох ээлэх уураахтары ыһыахталар. Ол ыһаа баран ити уураахтар туслууну контуруоллааһыны үчүгөйдүм таркибэттөр, тустаах дьонноруна толотторууну ситиһэтир. Сорох салаалар үлөлүгтөрүдүкү директивный органнар уураахтарына уонна бэрээлэбит госуларгэтинай быһааһыны төлөрбөт буолууларына партийнай госуларгэтинай дьоссиинилиһиэни көрүн быһыытынан көрөт, итиникитин маанык быһыылара сөптөөх түмүктөрү өткөрөн, тустаах буруйдаахтары ыһааһыттык сөмүлөр иһэр каадааһын коммунистар ыйдылар.

Малгайны сүүдэх партийнай тэрилтэдэр бэрэлдэр уонна сэрэттардара ОСКП КК ахсынньынаагы (1969 э.) Илэумку уурагынан салайбаран, ижигэтин бары коммунистартан тустаах үлэ, партийнай соруудагы толорууга үрдүк өмшөгүнэстээх буолуу иһин уонна коммунист атын үрдүктүгү тутар иһин көрдөбүлү күүһүрдөр соруктаахтар. Ижигэлэр отчуоттуур былыбардым партийнай муштаахтарга коммунистар киллэрбеге критическай этилдирин олоххо киллэрэр практикаһа улаһан төрүөтүн аһыах тустаахтар.

П. ДЫЧКОВСКОЙ,
ССКП райкомун инструктора.

ССКП КК Тезистэрин
пропагандалыглар

Мугудай орто оскубазатин партиясай таргьатотэ Маралат-
ны бэлүүлэгэр үем биир агит-
квартиралары таргьда. Полит-
информатордарыннан ололго
учууталлар алаһнылар. Кини-
лар хаймы-үйе 24 төгүл бэ-
сидэлэри өгөрдүлэр. Олорго
323 кийи сындыан В. Н. Лехин
төрөлүтэ 10-и сипа тулуусту-
гар ОССКП КК Телесторин ула-
ханнин сэргэһэлэһин иһити-
лэр. Коммунист Петров Н. А.
балетин сахалар агитварти-

Төсөй Дирингэр соторууа-
дыта Елзинин аягынан с. 1-
күн парткомдун секретары
т.б. Тынчигинов С. Н. - м. 1-
Тезистерге андан 60-ча ки-
-леч лекция аакта. Ол аян-
-нигтен палиттерийлеччилерге
семинар ыттылына.
Политический урхастаа
бары куруууктар ССН БК
Тезистерин уретиныг хасты
да зыятылары ыттылар.
И. ОКОМОВ.

АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ ССР. Кадский оройун 26 бакинскый комиссарлар ааттарынан кыжык 1970 сылта дохуота 1 молуьун солкуобай кыргыч буювкы быдлаашылар.

СНИМОККА: колхоз партийнай тэрлэттэни секретара Гейдар Хафизов (халгас) чабаньарга араас солуннары кэпсир.

Ю. РАХИЛЬ фотота. ССТА фотохронината.

Уобластаабы нэисомольскай
конференция делегата

[illegible]

Өлсөнө өлсөлөрүнүүн төрөөбүт сиригэр, Ойдулуунига, коһон барбыта, Икки улахан өрөлөрө Васа уонша Ели оройуон кинигитер—Чураңчыга кырдыаас эдиһи-дэригэр сыстан үлэлииргэ быһаараллалытара.

Уол тутуу инженерэ буолар баҕалааҕа. Ол иһин тутуу учуастагар болуотунуһугунан үлэҕэ киирбитэ. Оттон баата Ел оҕо садыгар китэччи буолбута. Васильи иллэргэ сым тутуу институтугар үөрөнө киирэрэ баҕата туолбатаҕа, атын идиш таларга быһаарыммыта. Кини оскуолаҕа үөрөнө сылдьан атын предметтэртөн математиканы, физиканы өрдөрө, Араа

Болуотуннѣук уол

формулалары, вәдәчалары сүөттүүрүн, таһаарарын сөбүлүүрө. Ошон киши билигин СГУ физико-математический факультетигэр кәтәктән үрөнөүр.

Кини тугууга үлэжэтэрин бастакы сымгар опытилах болуутунньук Егор Николаевич Лыткин биригэдэтигэр түбэһитэ. Биригадамыр сага үлэһити элбэхкэ үөрөһитэ, сүбэлээбитэ. Ошон уол болжун амыттаран хаалсыбат үлэһит буолбутунан Егор Николаевич эмиэ үөрөр. Оттон уол киниэхэ мактанар.

Василий Беляев 1963 сэлдэххэ комсомолга ширинтэ. Окуулаа үөрэн сэлдэн аравс комсомольскай сурдхатари толорого, уусуран самодеятельность бичир активнай кыттымалайда этэ. Ылчаттар арасмт республиканскай фестивалдарыгар оройуон үжүүүтүтэри ансамблаларыгар кинирсөн кыттымны ылабыта. Оку таһынан калон бирээнэтигэр үгүстүк свахмнат таһырын, дуобаттаһырын собулутур. Үлэ динир төрлөтүнн команда атын төрлөтөдөр, коллективтары кытта тибазарыстым көрсүбүүлэригэр кини кыттымбатах түбэ.

тэтэ адыаах буолуоҕа. Ону таһынан төрүтүтүн иһинээри народной добровольнай дружинна чилиэнэ. «Комсомольский терлэтэе тустаах соруудаа суох, ол эрри саанай эһиэттээх, суһал соруудахтары, үлэлэри киинэххэ сүктөрөөччүбит. Араас субуотунньуктарга киини биир аччыһыаа көбүлөөччи уосиһа төрүтүтэ»,—диэн көмсүр тутуу учаастагынааҕы комсомольский терлэтэ секретара Василий Флегонтов. Оттон барыгыдыһыры Иван Васильевич Илларионов: «Эрбөххэ бааттыр эрэллээх, ыйаһыһыаах-көтүүлээх үлэһит»,—диэн мин ыйаһыһыбар хоруйлаабыта. Ааспыт сыл сэттиннькэ оройуон комсомолецтара уобалаастаары XXIV комсомольский конференция делегаттарынан ортотутар тутуу учаастагынан биир баатын болуотунньуктун, комсомолец Василий Беллэс аатын ааттаабыттара. Ошон Василийга улаахан итэбэл, чинэс сүктөрүлүннэ. Киини ону, комсомол итэбэллэн, иһиникитин да чинэстөөхтүнэ толоруо диэн эрэнэбит.

С. ПАВЛОВ

Арваа Чехилда Доманлици чу-
галмгар тэриллэбит чехословац-
кай-советскай дөвөрдөхүү атынан
тыва хоһаанымстыбатын нэоперати-
ви республика биир бастаан иһэр
хоһаанымстыбата. Нини молленти-
ва үүтү, эти, оларуот айын, бур-
дугу өнгөрөн таһаарар.

Изяин сыйларга кооператив өнөхсүйбүт Бритирова сэлкениче чыгууда биззз-көстө сыйына.

СНИМОНКА: Бринжовена ту-
гуллубут 18 олоор дьизэлэртэн

 Бизнес
ЭППИЭТТИЛАЭР

«Сага олох» хайшат тех-
сүнийу 26 күнүнари 8 №-ри-
гар бичээтэиынт С. Коркин
«Уураах туслаутун ирдээх»,
Н. Афанасьев «Уодьуганнама-
тах урдус» диэн суруктарыгар
маныык элпээттэри бичээтэиынт

1. Партийний уураахтар тусууларын тулунан улсэсэй партиянай мунньаха аналлаах бопуурос дүүнлэлһиллибита уонна тусалбатах уураахтарга, чуолалан хонтуруулга хабарга

ыйыы өкөһүллубүтэ уонна
өлүүнү 1 күнүгэр дьэри бү-
тэһинтээхтик көһөрөллөрүгэр
сөрүдөхтөнүллүбүтэ. Төхсүн-
нү 31 күнүгэр хонтуруо көс-
пүтэ, онон уураах төлөрүл-
лүбүтэ.

2. Брызгаев П. П., милиционер районназы отделениынан буруйданан 15 суункаа олорон табыста.

Бөбө атахха туран иһэр

БЭЙЭТИН ааспыт саяаады
үлэтин отчуотугар Карл
Маркс аатынан колхоз
(председатель Лыткин В. С.) эл-
бэх үгүтэй сивинилэрдэх кы-
ла. Ону ханнааыстыба сүрүн
салааларын ырытыытан били-
спэххэ соң.

Колхоз, ахсааншыры 1968
сыллаавар элбетиинерон туран,
ынак суёуу нитинтин былааны
101,2 бырыһыанан толордо.
Нырэй деловой тахсыта 1968
сылта 76, 1967 сылта 78, 1968
сылта 80 бырыһыан аби буола-
лаһына отчуоттуур сылта 82,1
бырыһыанла таһыста. Төрүөү
тымыннаахтымы нитинге колхоз
оройуон үрдүнүн бастыг иордо-
рууллэнэ. Маһылаа түмүк эмгэ
сылтата дьолунуук тунсак нэр:
1966 сылта 80, 1967 сылта 86,
1968 сылта 91,3, 1969 сылта
95,6 бырыһыан.

Ааспыт сылга үүтүмүз үчүгөй борт элбэх ынактара брусцелла буолан быраактанан улахан күчүмүздөрдөү көрсүбүтүн үрдүгүн, үүтү ыаһын 1988 сыллааҕар элбөтүлүккө, быһаан 45,6 тоннаанан аһарыллына. Центнер үүт себестонюна 21 солк. 28 харчыга төгүһөн, 1988 сыллааҕар 2 солк. 12 харчынан чөлчөтүлүккө. Госудр-ствова үүсү атыылааһын быһаан 34,5 тоннаанан куоһарыллына, 1988 сыллааҕар 30 тоннаанан элбэх үүт тутарыллына.

Ынах этни себестонмоһа 1968 сылта 124 солк. 73 харчы, сылта этр 1967 сылта 84 солк. 61 харчы, 1968 сылта 82 солк. 54 харчы эбит буоллагына аастык сылта биллэрдик намыталлан, 113 солк. 29 харчыга уонна 69 солк. 17 харчыга тэтиэстилэр. Государствоһа 27,7 тонна от былаанн таһынан туттарыллына, эбитэр 1968 сыллааһар 47,2 тонна ордуқ.

Сылгы уюсай ахсааны 101
бырышманынан толорукунна.
Кулун деловой тахымта 84,7
бырышман буолла, оттон тым-
нахтыы нитин 99,3 быры-
шманга тийдэ. Колхоз сылгы-
һытара республикатааһы кон-
курса иннин мистэһэ тиксөр
эстэтиниллэр.

Түүхээд бултаахын билаан 39,9 бырынаанын ахарылаан, оройуонга бастын кордорүү сипһиллини. Онон колхоз барта 19000 онкутар 26931 солкубайдах «ымынаас не-мүһү» государствос туттарда.

Оттоолуулуга, эмнэ оройуон үрдүкүн бастаан, колхоз СССР районунун биорутун, райсоветт и сполкомун көһөрүлгө сылдыар Кызыл знамаларын ылбыта. Отуу, хоҳуна дөңөлүн, 3600 тонна былаанынын 127,9 тоннаан аһардылар, 1968 сыллаардар 667 тоннаан албх оту бэлэниэттилар. 386 чилиэннөх бу полхостан окко кавангытхалар да албх—174 киһи төрөһиннэрттиктэ турда. Оттоолуут от 90-тан тахса бырыһыана пирибей сортаарынан туттарылыны. Урукку курдук көбүннүлөх оту сүөхү снөһүн таһаарыллыбаты. Манна оттоолуун былаанын 116 бырыһыан толорбут 2 №-дөк биригөөдөтөн Н. Аммосов салайыт мекханизированнай агарда ахснота хас бирдиди киһитигэр 82 тонна оттоон оройуонга бастыг көрдөрүүлөннө, Ф. Слепцов салайыт колотун ахснотанын баһыгар 61 тонна оттоон колдонулун ахснотанын көлөбүннөттилар.

Тутууну ыгтыгта бахсылы
өспөт өтүгөр үтүтүгү критик

туур хамга гсударственнай ту-
туулартан элбэх барсы жилэ-
ринийлээ

Хялхайдистыба ирээс барса 62000 солкуобай буолла эбэтэр рентабельность нуормада 12 бырыһыанга тэҥнэстэ. Үлэххилэбэт фондта 1968 сыллаахтар 30000 солкуобайынан улаатта. Ити курдук экономический өтүһүн бөбүргөөн сройуон колхозтарыттан бастымкыт—эриэллэр кинилэриттөн иккиһинэн үбүн-аһын чымытай обороонка киллэрэр, барыстаахтык сайдыы суолутар үктөнөр кыахтанна. Валовой дохуота 1967 сылта 209053, 1968 сылта 383726 солкуобай өбит буолаарына 1969 сылта 410869 солкуобайга диэн үүнүө. Харчынан дохуота 1967 сылта 266100, 1968 сылта 467200 солкуобай өтө, оттон 1969 сылта 560723 солкуобайга тэҥнэстэ, оһон үи киириятин быһаана 130,1 бырыһыаннан толорулунна. Колхозтаахтар бикр үлө күнүгэр харчынан кэллэстара маныах үрдөтө: 1967 сылта 3 солк. 54 харчы, 1968 сылта 4 солк. 12 харчы, 1969 сылта 4 солк. 95 харчы.

Элэр талын, киндэр калити сыларга мөлөттөкө сашаастаахтыг үлөттө 166 ханайыстыбаалах дьубе колхозтарыгар албө резерваллах калдир, алымдарыттай-киллэрттэ ордорон тутуун мыгар, быһата, олохторун кэскиллэхтик тэринэр бааламан иһэлэр.

К ОЛХОЗ бөгд атахна эрэл-
лэхтик турарга сага суол-
лары көрдүүр. Вилигийн туру-
гшан экономической алрынган
бийылгы дьылга 83000 солкуо-
бай барыстаныхнах сөн диги
бьылганаар.

Оюуха, бастатан, хайааймы-
тыбаны идэтийнго эти онгорор
хайыскара кинирэгэ болдомто
уурулуна, бастаки олук ох-
сулуна. Салахта ньирэйг кн-
гүл аминран итинго суолта
биэри эрэгэ хайраллаха. От-
чуоттуур кэмтэ аминринго 200
ньирэй туурурулуна. Овно үчү-
гэй корүү-хараймы олохотнио,
элбөх от угулуна, ньирэйдэр
ийэлэриттан аракси баран бына
түһүүлэрэ таһаараллыбыта.
Ньирэйг аминран итин илч-
кнн кнтердооер быдан ордута
иинна идэтийнлохотик дахлас-
танар. Бу ньыманы, ыксирь
масаа, ньирэй кыйын хотонго
турар кэмиттэн олохтуур наад-
та селко ойдоноер.

Алснет сылта молхоз хэрчигийн хилийн бари дохуотун 40,3 бирийнхнийг эгт государствод атамлаахыгтан ыла. Оттон үүтү атамлаахыгтан— 20,5 бирийнхнийг өрө. Онуох ассе туттарыллыгыт өт ыччак 50 бирийнхна үрдүк уюууулаах. Отчуоттуур көмгэ эгт өгөрүү былаана 91,3 бирийнхнийн толоролунаа. Ол бирийнхннэлэрттөн биридестэринээ 55 сүөһү көмүсүнүн өлүүтэ тааарыллыгыта, атын өтүнээ эккэ тахсар сүөһүнү оһуобай сүүмэрдээн, арааран уотуу зооларын төрийөн иитин, үрдэтиллибит нуорманак аһатын араас ики аһыдыктары бирийн зооветеринарий көрүү-иитин мөлүгө, өртөөтүнү ыгтан мөччирөөт тутсарыллыгыта, оһуобай уотуулар ааттаах сүөһүнү хааччакха хаайан мөччирөөтти ситэе суох туһаныллары буолуулар. Бу итэвэстэрин көлөрүлүсүнө молхоз былаанын нарын курдук эгт өгөрүүгэ сиһиликтэнэн сөп.

Иккинчиси, былларыны келке тууралаткан култураны 260 гектарга мейизматтан 217,5 гектарына камууан, ортотууан 7 онугар 3,3 центнер үнүүнү мала. Центнер буржун себаста мола 1968 сылга 12 солк. 6 карчы буолларына ааспыс сыга 27 солк. 38 карчыга тегеримини? Сир

Хорутуу дилигэ тутууллубат,
предложник тутууллубат. Кон-
дичилгытар ситэ твэрдиллибэ-
тэх сизмэни ыһны тайаарыл-
лар. Агрономической дыһаллар
олхотомыттор. Минеральный
уорудууну киллэри, норуом
тэийикени былаани толоруллу-
бааттар.

10 гектарга ыңмаллыбыт хортуоппуйтан гектарыттан 70 онууэр 36,6 центнер эрэ үүүтү калла. Хортуоппуй себестомна сымалата мараан ийэр:

1987 сылга	12 солк.	55 харчы,
1988 сылга	27 солк.	4 харчы,
1989 сылга	32 солк.	25 харчы.

Нолхотарга отчуоттуур муньяхтар

Хортонгшуй үлэтигэр булуяну-
бут техника кыайан туһамаллы-
бата.

Колхоз снри огоруута мырата суох үлэни мьтар. Колхозтун түүрт сылта 276 гектар хара тил баһынара аналан солоһон оттон 118-ха туһага таһаарыллына, 535,5 гектар дупка соллоно, олон дупдалах сыр сүһүнүнэ бүтөрүллүө. Дьэ маһылаха уоһа актыллабыт итээстери тувратан, ону төгз хорт туоппуй мһынтын кэмэтэ бурдун, хортусунуй паловой үүһүүлэрин үкөөтүн, оттон ой үүһүүтүсэр, ситиһилибитинэн уоскуйлушпа, саас айны синигирдэр системалары (ордук ээһинаа быһымталар) огоруу, дуудалара солоһомут сырдарға аһсаабат кыһамынны уруу, үөрөтөн көрүү өт сикээтин мһынны тарыйыа согууга түбэр.

Үсүһүнөн, 1960 сылга сайым
интэһитигэр былаан 101 бырым
һаанынан толорукунна, иллэро
сымлаагар 6211 солкуобайынан
олбо докуот ниллэрилиннэ
эрэри, бу хаһаайыстыба ба
рысталах салаатынан иайа
буолбата, төһ-төһөр курдук
хаалла. Биир ийэттэн 2,7 оро
һыллыгына, тирич ортогунан 7
солкуобайга сыаналанып, отто
сөөбөстүмкөһө минник: 196
сылга 65 солк. 21 харчы, 196
сылга 85 солк. 80 харчы, 196
сылга 97 солк. 28 харчы. Бу
интэһити көлхөс сайым ферма
тын, наһаа эргэтин, түтү хал
чыстыбатыгар охсуулаары
инин, миастэтиггэ көһөрөргө
тутуугун уларытарга, электрия
чествонн киллэрэргө, механиза
циялырға, тириини, киини нил
ланын тупсарарга харага келт
илары оңорорго, тириини та
ктааһынни культурагын үрдэ
тиргө былааннаһар.

Тордубунан, аспыт сылта

холкоз хаанаабыстыбанияй ах
 санагта нигрбэтнэм, сымла
 айыг сымга звенотугар бүтэ
 тугуутун былаанын тизэрдэ
 наадатын, ону толордогун, үү
 мүүгэ сүүгү таһаарбатырал
 эрэ звенэ эбэтэр сэлтэйлэй
 обин төдөбүрү ылар бөрөдүт
 олохтохорун бырайыактаһа
 сүеһү коньшүнэ олүүтэ таһа
 рыллар түбэлтэнгэр кин
 тымынаах ыһаанынынан госу
 дарствода атылланар сымата
 нан ирдэнэ олохтохмуга үчү
 гай.

ОТЧУОТТУУР даамлалт туяа хэлсэнтэйг 16 киһитт элбэгтэстэн колхоз элбэгтэстэн үлэстэр эрхэлэи буоллун дээс сүрүн-сүрүн ханньык критическэй бэлэстэбэһиннэртэ түмэн бэлэһиннэрэбэт илалла.

Туох-ханньык илбэгтэ, маньсылы айыы ынах сүөгү боруу дута тулсубат, бородууксууат көрдөбүлгэ элбэгтэбэт буолуһнар. Омон искусственной смелозонин олоххо иллэртэ булгуччулаах.

Колхоз техниканын туһалыгын улахан куһаҕын. Трактористтар да, шофердар да бэлээннэрин толорботулар. Биир усулуобунай тракторга 222 гектар сымыһаҥа хорутуу оҥоһулунна. Бу 1963 сыллаахтар 19 гектарынан кычыйык. Усулуобунай трактори-
ссынаҕас хорутуу сыаната 1963 сылга 4 солкуобай этэ, ол солк. 78 харчыга тиийэр. Биир тонна-километр сыаната 1963 сылга 11 харчытынан 17 харчыга үһүнэ. Механизатордар те-
хнической билиилэрэ мөлтө-
кылгас курсу барбыттарына-
рылдар дьон, оттон кинилэр билиилэрин, идэлэрин үрдэт-
пэ мнэстөтүгөр, ылаабынай м-
даниктаах сиргэ эрээри, аны-
лаах үлэ барбат. Итиньэ тыма-
сага техникага үксүлэрэ сэр-
пэн үлэлииргэ тиийэллэр. М-
ныаха өссө механизаторска-
дыосинниинэ тутуһуллубат-
тыгысылаахын эбиллэр.

Нягдэй өлүүтэ таһарыла турар. Сааскы төрүүдү нэрсүү уонна кыстыкка киирингэ баттаа суох буолууттан тыгымыйытан, ынах төрүүн иннинээдэ кинигор эбии аһымдыктары, шигэ толээх веществолары, саага төрүүхкө наада буолор минералнай аһымдыктары бээрин кылаан тэраллалат. Общественин баайга-дуолга карыстабыла, баай үлэтигэр эппэтиннэһэ суох сыһымнаһымттан, куһаҥка бурууттан-хараһымттан ынах сүүһү көпчүпүн өлүүтэ көчөөккүтөбөр. Үүт маама намыһах. Фемалар кыстыгы булдунар да куоталаһымы умуллар, ынар күүһэ пикете ыра туһунан

руорсуу садаланар, онтой сыма
мнхтарым уолларан бараллар.
Билгымсыттар кынын үс-түөрү
мй мнады мабат, үл: чөлчөк-
тин батынар буоллур. Билх
торөөбүнэ олус хойутуур. Ол
курдук бу мй 14 күнүкээдэ ту-
ругунан 327 мнхтаах Лобин
ферматыгтар торөөбүтө 89 эр
мнх. Үүт кирдээх, эбин аны-
мак дакайылдыбат.

Сылгы институттар саамай кылабына — биз буламы туолбага. Тутуу мыттылыгыта. Кыр селгиларга бачаанча дээр сойулу утары профилактика барбака турар. Тындар группаларга ачылыкка кырич көзүни аңаран, ыргытшынын тахсар кутталына. Сылгы эе-нотугар шөлөхтик, жардарына немолдосүнэн үлалэнин сити-нэллэбэ. Сылгыга сөбө суох дүйнөр кырибиттөрө көнөрү-лүбэт. Холубур, Протодьяконо-В. Ф. көрөр сылгыларын ку-бүгүнкэ дээр булбака сыл-дыр. Кулун тайагына, онто-телевизоры олодууна дьярык-таммыт.

Төбө эмс кылахтаах оdoorо
колхоз убааны атыласпаш
онон сылгы инитити сайды
тын кээчилтер кылым үөскө
тиммэтэ, бытаарыкны таһаарда
Сылгыга апаак эмсэ кылаа
бат.

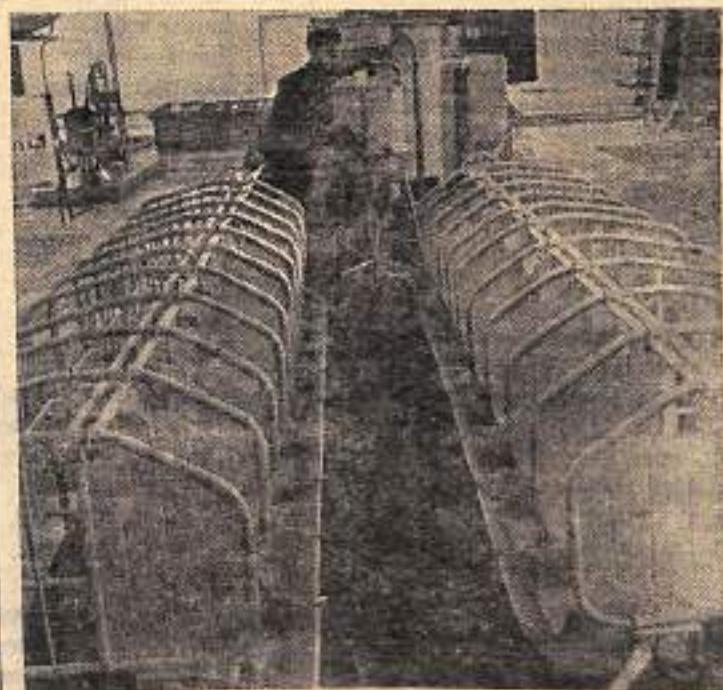
Хотону механизациялангыч
тутууга бастайаанын бирин-
гээде сууга, бүтүйдөсүн умуул-
дубута, оворуонки суолга бе-
риллибэтэ, сиктэс мэлтйбитэ
зеленнаны хадгарытан баран хо-
муйуу уонна таба туһакканын
техникага халаатанайдык эм-
тэһэһэһэһэһэһэһэһэһэһэһэ
туттубут сиргэ бырааттаан ик-
биһин, техниканы холостуу
сүүрдүү олус үксэ, көмүгөр д-
көрөн сменанан үлэстэтин та-
риллибэтэ сытын сэмэһэ тарды-
лыннмалар. Колхозка билигэ
даганы этегитин бонпурочу-
таба өйдөһүн ситэтэ суох, икки
биригөздэлэрин икки ардыга
тагыннан үлэстэ сатылмга мө-
күһэллэр. Реннэоннай комис-
сия үлэһэбэккэ кэлэ, отчуоту
туур муһуһагар эрэ баар си-
бикиитин биллэрбэтэ буолла.
Ол түмүгөр, букатын баста-
тык мыйаахха, 4 ынах, 2 сиктэ
сөөкүтө идрэбил оһоһуудла или-

X X X

КОЛХОЗ ырабылманын аты
сыллавы үлөт ортоно
сыллалына. Муньяхх
колхоз Виримириний Устаа
уонна ис барыдагы биэр санаа
нан астына ылыныллылар.

Хаһаайыстаба иннинер үрд
тыллыбит сыга сорукур турд
дар. Ону быһылты деңнэжэ
сылга изучнай коммуниста
руттэччи, аан дойду эрелет
риатын улуу учуутала уонн
сирдине Карл Маркс аатын с
гэр, биһиги бу биэр бистэч кол
хозтут коллективна чинэстэти
толору уонна аһара толору
дуон эрэннэххэ сөп.

С. ДАНИЛОВ,
бывший анал. крест.

МОСКВА. Тыл халаайысты-
батын массынналарын өгө-
рөр Украинатаады научнай-
чиныйыр институтка өгөһү-
лүбүт «УВТ—20» установка
көмөтүгүн чаас устата үс
пыйрай көрөөчкү 200-тан тах-
са пыйрай алаамактарын сөн.

Бу установка билатин ОСРС НХСВ координатор. Установка неки специаллах. Маппа үүт трубопровод устун килер. Установка бары 20 часкыларын 3 мүнүүте устата толоролунар.

Н. ХРЕННИКОВ фотота-
ОСТА фотохрониката.

